

af 1902. Der er kun en enkelt købstad-lignende Landkommune, som har ydet Bidrag til sin Bespisingforening. Men derudover er der, saa vidt jeg ved, intet foretaget i alle Landets Landkommuner skønt der paa nogle Steder maa siges at være ikke ringe Trang til Stede. Det maa derfor formentlig anses for konstateret, at Loven af 1902, som gav Kommunerne en Tilladelse til at bevilge Penge til Bespisingforeninger, ikke har bevirket, at denne Tilladelse benyttes. Der er snart hengaaet 6 Aar, siden Loven vedtoges, og der er, som jeg ogsaa omtalte ved Sagens Behandling i forrige Samling, ingen Resultater at opvise som Følge af denne Lov.

Derimod kan der om Trangen i de fattige Befolkingslag formentlig ikke være delte Meninger. Den er ikke i væsentlig Grad forandret, siden man for en Del Aar siden beskæftigede sig med Sagen og naaede det Resultat, som ligger i Loven af 1902. Af de Oplysninger, som forelaa Rigsdagen i Samlingen 1898—99, fremgaar det, at der er et betydeligt Antal Børn, som aldrig eller højst sjældent faar varm Mad. Der var 4,605 Børn, som aldrig fik varm Mad, og 18,152, der som Regel højst fik varm Mad 3 Gange om Ugen. Der var altsaa over 22,000 Børn, som efter disse Oplysninger, der vare skaffede til Veje gennem Skoleautoriteter og Lærere, faktisk mangle den Ernæring, som man ellers anser for nødvendig.

Naturligvis kan det siges — og det blev ogsaa sagt, da Sagen behandledes forrige Gang, bl. a. af den højtærede Minister —, at Trangen er i højeste Grad forskellig i Købstæderne og i Landkommunerne. Det kan naturligvis ikke nægtes, at der er Forskel. Der er i Byerne, navnlig i København, flere Børn, som ere udsatte for at lide Nød end ude paa Landet. Men begge Steder er der Trang til Stede, og derfor er der ogsaa baade i Byerne og paa Landet Anledning til at søge denne Trang afhjulpen ved at give Børnene et Maaltid Mad. Af de Oplysninger, som den Gang forelaa Rigsdagen — de findes i Tillæg B. for 1898—99 Spalte 2289 ff. — fremgaar, at ca. 7,000 af de nævnte Børn, der ikke fik tilstrækkelig varm Mad, havde Ophold paa Landet. Som Følge deraf kan det ikke siges, at denne Sag i særlig Grad er en københavnsk Sag eller en Købstadssag, nej, det er en Land- eller Folkesag, thi den har Bud ikke alene til Byerne, men ogsaa til de Landdistrikter, hvor der hersker stor

Fattigdom og findes adskillige Børn, som mer eller mindre lide Nød.

Jeg har den Opfattelse, at Skolens Gerning er noget af det vigtigste for vort Folk. Undervisningen i Skolen har eller bør have den allerstørste Betydning for Landet paa Grund af den Nytte, som den opvoksende Slægt skal gøre Landet. Men lige saa sikkert er det, at en mangelfuld Ernæring af den opvoksende Slægt ogsaa giver en mangelfuld Opfattelsesevne, Træthed og Sløvhed hos Børnene i Stedet for Interesse for den Skolegerning, de skulle deltage i. Mætte og veltilfredse Børn ere ganske sikkert mere modtagelige for Læreren Paavirkning og Undervisningsmeddelelse end Børn, der helt eller halvt sulte. Og disse uheldige Forhold, denne mangelfulde Opfattelsesevne, denne Træthed og Sløvhed hos Børnene, er Lovgivningsmagten i Stand til at modvirke ved Foranstaltninger, der forhindre, at Børn, der møde i Skolen, ere sultne, og at de Uge efter Uge ikke faa det Maaltid varm Mad, som man ellers anser for saa gavnligt og nødvendigt.

Og foruden at modvirke disse uheldige Forhold i Skolen, foruden at skabe bedre Betingelser for at Undervisningen gør den Nytte og faar den Betydning for Slægten, som den skal have, er der ingen som helst Tvivl om, at vi ogsaa ville være i Stand til at modvirke megen Sletthed (Børneforbrydelser) og modvirke den stærke Børnedødelighed ved at give de Penge, som det vil koste at etablere en Bespising for alle de Børn, som trænge dertil. Vi bør ganske sikkert fra Lovgivningsmagtens Side have Blikket aabent for denne Trang og vise vor Interesse for de mange Børn, der efter de Oplysninger, som i sin Tid ere forelagte Rigsdagen, maa mangle den tilstrækkelige Ernæring. Vi bør ganske sikkert gøre, hvad vi formaa, for at højne Oplysningen i vort Folk, og det gøre vi sikkert bl. a. ved at gennemføre denne Sag og derved give Børnene Mulighed for at være modtagelige for den Undervisning, som Lærerne skulle meddele dem. Naar Børnene ikke i Hjemmene kunne faa den tilstrækkelige Ernæring og Samfundet alligevel paa-byder dem at møde i Skolen, og naar Samfundet nærer et vist Haab om, at det ved at give Børnene Skoleundervisning vil gøre nyttige Samfundsborgere af dem, saa bør man stille de Midler til Raadighed, der ere nødvendige for, at dette Maal kan naas.